

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Διδακτική και Αξιολόγηση στο μάθημα της Ιστορίας

- ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ, Λ., *Η διδακτική της Ιστορίας*, εκδ. Πατάκης, Αθήνα, 1995.
- ΒΑΚΟΥΦΑΡΗΣ, Π., «Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε ασκήσεις και διάφορα σχήματα στα ιστορικά μαθήματα», *ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ*, τ. 49, 1989, σσ. 36-40.
- ΒΕΪΚΟΣ, Θ., *Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα, 1987.
- ΒΕΡΤΣΕΤΗΣ, Α., *Διδακτική της Ιστορίας*, Αθήνα, 1996.
- ΒΡΕΤΤΟΣ, Γ., *Σχεδιασμός και αξιολόγηση Αναλυτικού Προγράμματος Ιστορίας*, εκδ. Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 1987.
- ΒΡΕΤΤΟΣ, Γ., «Το έργο ζωγραφικής ως πηγή στο μάθημα της Ιστορίας: εικαστική διατύπωση και αξιοποίηση του ιστορικού θέματος», *ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ*, τ. 9, 1988, σσ. 93-122.
- ΒΡΕΤΤΟΣ, Γ., *Η εικόνα στο Αναλυτικό Πρόγραμμα και στο σχολικό εγχειρίδιο της Ιστορίας: τέχνη και ιστορικό γεγονός*, εκδ. Art of Text, Θεσσαλονίκη, 1994.
- ΒΩΡΟΣ, Φ., «Τι σημαίνει ερώτηση κρίσης στην Ιστορία», *ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ*, τ. 34, 1985, σσ. 139-146.
- ΒΩΡΟΣ, Φ., *Σπουδή και διδασκαλία της Ιστορίας*, εκδ. Δ. Παπαδήμας, 1980.
- ΒΩΡΟΣ, Φ., *Τρόποι σπουδής και διδασκαλίας της Ιστορίας*, εκδ. Δ. Παπαδήμας, Αθήνα, 1988.
- ΒΩΡΟΣ, Φ., *Η διδασκαλία της Ιστορίας με αξιοποίηση της εικόνας*, Αθήνα, εκδ. Δ. Παπαδήμας, Αθήνα, 1993.
- ΒΩΡΟΣ, Φ., «Ιστορία ώρα μηδέν;», *ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ*, τ. 81, 1995, σσ. 181-196.
- ΒΩΡΟΣ, Φ., «Ένα μοναδικό μάθημα», *ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ*, τ. 87, 1997, σσ. 67-70.
- ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Γ., *Δοκίμια θεωρίας και διδακτικής της Ιστορίας*, εκδ. Βιβλιογονία, Αθήνα, 1997.
- ΓΙΟΚΑΡΙΝΗΣ, Κ., *Η τεχνική των ερωτήσεων στη διδακτική πράξη και την αξιολόγηση*, Δράμα, 1988.
- ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΙΣΙΛΙΑΝΟΥ, Ε., *Η διδασκαλία της Ιστορίας στη Μέση Εκπαίδευση*, Αθήνα, 1965.
- ΓΡΥΝΤΑΚΗΣ, Ι. - ΡΑΠΙΤΟΥ, ΑΙΚ., «Η ανάγνωση του έργου τέχνης στη διαδικασία της διδασκαλίας της Ιστορίας», *ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ*, τ. 17, 1990, σσ. 58-91.
- ΓΡΥΝΤΑΚΗΣ, Ι., «Διδακτική της Ιστορίας», *ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ*, τ. 37-38, 1995, σσ. 45-62.
- ΓΡΥΝΤΑΚΗΣ, Ι., «Διδακτική της Ιστορίας: Παράγοντες ιστορικής εξέλιξης», *ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ*, τ. 44-45, 1997, σσ. 60-67.
- ΔΑΛΚΟΣ, Γ., «Η χρήση της εικόνας στη διδασκαλία της Ιστορίας», *ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ*, τ. 18-19, 1990, σσ. 93-104.
- ΔΑΛΚΟΣ, Γ., «Οι ενότητες τέχνης των βιβλίων Ιστορίας Γυμνασίου - Λυκείου: Μια χρήσιμη ανάλυση», *ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ*, τ. 63, 1992, σσ. 87-100.
- ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ε., *Εκπαιδευτική Αξιολόγηση - Η Αξιολόγηση του Μαθητή - Θεωρία, Πράξη, Προβλήματα*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα, ⁵1998.
- Ε. Μ. Ν. Ε., *Η Διδασκαλία της Ιστορίας στη Μέση Εκπαίδευση*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα, 1988.

- Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ, *Ιστορία: α) θέματα διδασκαλίας της Ιστορίας, β) γενικά θέματα Ιστορίας*, εκδ. Φιλόλογος, Θεσσαλονίκη, 1997.
- ΘΕΟΦΙΛΙΔΗΣ, Χ., *Η τέχνη των ερωτήσεων*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα, ³1988.
- ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ, Μ., *Η αξιολόγηση της επιδόσεως των μαθητών*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα, ⁸1998.
- ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ, Γ., *Διδακτική της Ιστορίας, Γενική-Τοπική Ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση*, Αθήνα, 1997.
- ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ, Γ., *Η εγκυρότητα περιεχομένου των γραπτών εξετάσεων στο μάθημα της Ιστορίας*, Ιωάννινα, 1981 (διδ. διατριβή).
- ΞΟΧΕΛΛΗΣ, Π., *Η διδασκαλία της Ιστορίας στο Γυμνάσιο και το Λύκειο. Ερευνητική συμβολή στη Διδακτική της Ιστορίας*, εκδ. Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 1987.
- Π.Ε.Φ., Σεμινάριο 3, *Ιστορία*, Αθήνα, 1984.
- Π.Ε.Φ., Σεμινάριο 9, *Το μάθημα της Ιστορίας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, Αθήνα, 1988.
- Π.Ε.Φ., Σεμινάριο 17, *Εθνική Συνείδηση και Ιστορική Παιδεία*, Αθήνα, 1994.
- ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ, ΣΤ., «Προτάσεις για την κριτική διδασκαλία της Ιστορίας στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου», *ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ*, τ. 81. 1995, σσ. 197-213.
- ΣΚΛΗΡΑΚΗ, Ε., *Η διδασκαλία της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας από τις πηγές. Θεωρία και πράξη*, εκδ. Σμίλη, Αθήνα, 1987.
- ΣΚΛΗΡΑΚΗ, Ε., «Διδακτική της Ιστορίας στο Λύκειο», *ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ*, τ. 82, 1997, σσ. 88-97.
- ΣΚΟΥΛΑΤΟΣ, Β., «Η διδασκαλία της ιστορίας και η ανθρώπινη καλλιέργεια», *ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ*, τ. 13, 1980, σσ. 67-76.
- ΣΚΟΥΛΑΤΟΣ, Β., «Ο άνθρωπος και η ιστορία», *ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ*, τ. 44, 1987, σσ. 137-146.
- ΣΚΟΥΛΑΤΟΣ, Β., «Ιστορική μνήμη και εκπαίδευση», *ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ*, τ. 57, 1991, σσ. 158-169.
- ΣΚΟΥΛΑΤΟΣ, Β., «Το μάθημα της Ιστορίας στο ελληνικό σχολείο κατά την τελευταία εικοσαετία: εγγενείς παθογένειες και προσπάθειες ανανέωσης», *ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ*, τ. 81, 1987, σσ. 62-68.

B. Ιστορία

- ΑΜΑΝΤΟΣ, Κ., *Εισαγωγή εις την Βυζαντινήν Ιστορίαν. Το τέλος του αρχαίου κόσμου και η αρχή του Μεσαίωνος*, Αθήνα, 1980.
- ΑΜΑΝΤΟΣ, Κ., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, Αθήναι, 1953-1957, τ. 1-2.
- ΒΑΛΑΣΗΣ, Δ., *Μια περιπέτεια χωρίς τέλος*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1985.
- ΒΑΥΝΕΣ, Ν., Η. και ΜΟΣΣ, Η. St., L., Β., *Βυζάντιο. Εισαγωγή στο Βυζαντινό Πολιτισμό*, μτφρ. Δ. Σακκάς, εκδ. Δ. Παπαδήμα, Αθήνα, 1996.
- ΒΕΝΓΤΣΟΝ, Η., *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδος*, μετ. Α. Γαβρίλη, Αθήνα 1979.
- ΒΟΝΝΑΡΔ, Α., *Ο Αρχαίος Ελληνικός Πολιτισμός*, μετ. Δ. Θοιβιδόπουλος, Αθήνα 1983-1985, τ. 1-3.
- ΒΟΡΝΙΝΓΚ, Α., *Μια σύντομη ιστορία του ελληνικού πολιτισμού*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 1997.
- ΒΟΤΣΦΟΡΔ & ΡΟΒΙΝΣΟΝ, *Αρχαία Ελληνική Ιστορία*, μτφ. Σ. Τσιτσώνη, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, Αθήνα 1977.
- ΒΡΟΨΙΝΓΚ, Ρ., *Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία*, μτφρ. Ν. Κονομής, εκδ. Δ. Παπαδήμα, Αθήνα, 1992.

- ΒΩΡΟΣ, Φ., *Δρόμοι Ελληνικής Παιδείας*, εκδ. Ειρμός, Αθήνα, 1991.
- ΓΑΛΑΒΑΡΗΣ, Γ., *Ζωγραφική Βυζαντινών Χειρογράφων, Ελληνική Τέχνη*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1996.
- ΓΚΙΟΛΕΣ, Ν., *Βυζαντινή Ναοδομία (600-1204)*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα, 1987.
- ΓΛΥΚΑΤΖΗ-ΑΡΒΕΛΕΡ, Ε., *Η πολιτική ιδεολογία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*, μτφρ. Τούλα Δρακοπούλου, εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα, ³1988.
- ΓΛΥΚΑΤΖΗ-ΑΡΒΕΛΕΡ, Ε., *Ελληνισμός και Ευρώπη*, εκδ. Ιδρύματος Γουλανδρή-Χορν, Αθήνα, 1995.
- DELVOYE, Ch., *Βυζαντινή Τέχνη*, μτφρ. Μαντώ Παπαδάκη, εκδ. Δ. Παπαδήμα, Αθήνα, 1975, τ. Α' - Β'.
- DURANT, W., *Παγκόσμια Ιστορία του Πολιτισμού*, μτφρ. Ι. Κάβουρα, τ. Δ'.
- ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ, Δ., *Βυζαντινή Ιστορία 324-1071*, Αθήνα, 1977.
- GOMBRICH, S. H., *Ιστορία της Τέχνης*, Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα, 1994.
- GOMBRICH, E., H., *Ιστορία της Τέχνης*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα, 1994.
- GUILLOU, A., *Βυζαντινός Πολιτισμός*, μτφρ. Ραολο Οδορίκο - Σμαράγδα Τσοχανταρίδου, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 1996.
- HIGHET, G., *Η κλασική παράδοση*, μτφρ. Τζ. Μαστοράκη, Αθήνα, 1988.
- HUNGER, H., *Ο κόσμος του Βυζαντινού βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο*, μτφρ. Γ. Βασιλάρος, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα, 1995.
- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ*, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα, 1971-1974, τ. Β' - ΣΤ'.
- ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ*, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα, 1978, τ. Ζ', 1979, τ. Η', 1980, τ. Θ'.
- JEAN, G., *Γραφή η Μνήμη των Ανθρώπων*, Αθήνα, 1991.
- ΚΑΡΟΥΖΟΣ Χ., *Αρχαία Τέχνη*, Εκδοτική Ερμής, Αθήνα, 1981.
- ΚΑΡΟΥΖΟΥ, Σ., *Εθνικό Μουσείο - Γενικός Οδηγός*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα, 1986.
- ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ι., *Η Βυζαντινή Ιστορία από τις πηγές*, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη, ²1996.
- ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ, Κ., *Η Αρχαία Ελληνική δημοκρατία και η σημασία της για μας σήμερα*, εκδ. Έψιλον Βιβλία, Αθήνα, 1986.
- ΚΟΡΡΕΣ, Μ., *Από την Πεντέλη στον Παρθενώνα*, Αθήνα, 1993.
- ΚΟΥΚΟΥΛΕΣ, Φ., *Βυζαντινών βίος και πολιτισμός*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, x.x., τ. Α' - ΣΤ'.
- ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ, Β. - ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ, Σ., *Ο αρχαίος κόσμος*, εκδ. Γνώση, Αθήνα, 1982.
- LEMERLE, P., *Ο πρώτος Βυζαντινός ουμανισμός*, μτφρ. Μαρία Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα, ²1985.
- LIVINGSTON, R., *Το ελληνικό πνεύμα και η σημασία του*, μτφρ. Β. Ν. Τατάκη, Αθήνα.
- LORIA, G., *Ιστορία των Μαθηματικών*, Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία, Αθήνα, 1971 τ. 1ος.
- ΛΥΠΟΥΡΛΗΣ, Δ., *Ιπποκρατική Ιατρική*, Θεσσαλονίκη, 1983.
- ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ, Σ., - ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ, Ζ., - ΒΑΡΜΑΖΗΣ, Ν., *Θεματική Ιστορία*, τ. Α', Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα, ¹¹1996.
- ΜΙΧΕΛΗΣ, Π., *Αισθητική θεώρηση της Βυζαντινής Τέχνης*, Αθήνα, ⁴1978.
- OSTROGORSKY, G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, μτφρ. Ι. Παναγόπουλος, εκδ. Βασιλόπουλος, Αθήνα, 1978-1981, τ. 1-3.

- ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ, *Παλαιοχριστιανικός και Βυζαντινός Κόσμος*, υπό Jean Lassus, μτφρ. Δέσπω Σολωμού, εκδ. Χρυσός Τύπος Ε.Π.Ε. και Φυτράκη, Αθήνα, 1967.
- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΟΥ ΚΑΙΜΠΡΙΤΖ, *Η ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας*, μτφρ. Ντουντού Σαούλ, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα, 1979, τ. Α' - Β'.
- ROMILLY de J., *Γιατί η Ελλάδα;*, εκδ. Το Άστυ, Αθήνα, 1983.
- STRONG, D., *Παγκόσμια Ιστορία Τέχνης*, Εκδοτικός Οργανισμός «Χρυσός Τύπος», Α.Ε. Αθήνα, 1981.
- STRUIK D., *Συνοπτική Ιστορία των Μαθηματικών*, εκδ. Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα, 1982.
- ΣΙΓΑΛΑΣ, Α., *Ιστορία της Ελληνικής Γραφής*, Θεσσαλονίκη, 1934.
- ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ, Μ., *Μια ιστορία της ζωγραφικής. Από το Βυζάντιο στην Αναγέννηση και από τους ιμπρεσιονιστές στον Πικάσσο*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα, 1994.
- ΣΧΟΛΗ Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, *Η Συνθετική Δημιουργική Εργασία στο Σχολικό Πρόγραμμα, ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ*, Εκδόσεις της Σχολής Ι.Μ.Π., Αθήνα, 1997.
- TALBOT RICE, T., *Ο δημόσιος και ιδιωτικός βίος των Βυζαντινών*, μτφρ. Φ. Βώρος, εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα ⁵1990.
- ΤΟΜΠΑΪΔΗΣ, Δ., *Επιτομή της Ιστορίας της Ελληνικής γλώσσας*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1987.
- ΤΟΥΡΝΙΚΙΩΤΗΣ, Π. (επιστημονική επιμέλεια και συντονισμός), *Ο Παρθενώνας και η Ακτινοβολία του στα νεώτερα χρόνια*, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα, 1994.
- ΤΣΑΚΤΣΙΡΑΣ, Λ. - ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ, Ζ. - ΘΕΟΧΑΡΗ, Μ., *Ιστορία Ρωμαϊκή και Βυζαντινή (για τη Β' Γυμνασίου)*, εκδ. Ο.Ε.Δ.Β., Αθήνα, ¹²1993.
- ΤΣΕΛΙΚΑΣ, Α., *Δέκα αιώνες ελληνικής γραφής (9^{ος}-19^{ος} αι.)*, εκδ. Μουσείου Μπενάκη, Αθήνα, 1977.
- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, *Στον κόσμο των Βυζαντινών χειρογράφων. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα*, Αθήνα, 1995.
- ΦΩΚΑ, Ι., - ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Π., *Αρχιτεκτονική και Πολεοδομία*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1992.
- VASILIEV, A., *Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας 324-1453*, μτφρ. Δ. Σαβράμης, εκδ. Μπεργαδή, Αθήνα, 1954.
- WILCKEN, U., *Αρχαία Ελληνική Ιστορία*, μτφρ. Ι. Τουλουμάκου, Αθήνα, 1976.
- WILSON, N.,G., *Οι Λόγιοι στο Βυζάντιο*, μτφρ. Ν. Κονομής, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα, 1991.
- WILSON, N.,G., *Από το Βυζάντιο στην Αναγέννηση*, μτφρ. Φωτεινή Πρεβεδούρου-Γεωργίνη, εκδ. Νέα Σύνορα, Αθήνα, 1994.
- YOURCENAR, M., *Αδριανού Απομνημονεύματα*, εκδ. Χατζηνικολή, Αθήνα, 1989.
- ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ, Ν., *Βυζαντινά Ψηφιδωτά*, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα, 1995.
- ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ, Μ., *Τα ελληνικά μουσεία. Βυζαντινό Μουσείο*, Εκδοτική Αθηνών Α.Ε., Αθήνα, 1994.
- ΧΡΥΣΟΣ, Ε., (επιμ.): *COΦΙΑ, μια ηλεκτρονική βιβλιοθήκη για το Βυζάντιο*, εκδ. Ιδρύματος Μελετών Λαμπράκη, Αθήνα, 1995.

Ευχαριστούμε θερμά την ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ, ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ και το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, Τμήμα Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων για την άδεια που μας έδωσαν να χρησιμοποιήσουμε κείμενα και εικόνες στο παρόν φυλλάδιο.